

Mindennapi szabályaink

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

7. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Tomory Ibolya

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A tanulóknak tudatosítani, hogy napjaikat behálózzák azok a szabályok, amelyek szükségesek az egymással való sikeres együttműködéshez, az egyén biztonságérzetéhez. A tanuló legyen képes belátni és tudomásul venni, hogy a szabályok léte, betartása egyéni és közösségi érdek is. Ismerjék fel az alul- és a túlszabályozottság veszélyeit.
A modul témái, tartalma	Témái: Demokrácia – érdekérvényesítés, szabályalkotás; konfliktus – érdekellentétek; erkölcs és jog – szabályok Tartalom: A közismert Activity játék alapján a játékszabályok működésének megfigyelése, a szabályok fontosságának tudatosítása, s a közös élményből a szabályokra vonatkozó tanulságok levonása, egy szabálynélküli és egy túlszabályozott világ élményszerű megtapasztalása.
Megelőző tapasztalat	Játékok, játékszabályok, sportjátékok ismerete, iskolai és otthoni szabályok megnevezése
Ajánlott továbbhaladási irány	Különböző egyéni és társas szabályok értelmezése, megfogalmazása, közös szabályok alkotása az osztályban
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: felelősségvállalás Érthetőség-érzés: belső kontroll A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: szabályalkotás, szabálykövetés
Kapcsolódási pontok	NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: társadalomismeret; történelem; etika; osztályfőnöki óra Modulokhoz: Osztályönarckép; Gyerekköztársaság (7. évfolyam); Szabályaink (9. évfolyam)
Támogató rendszer	A csoport által használt bármely társadalomismeret tankönyv Magyar Értelmező Kéziszótár Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001

Módszertani ajánlás

A modul két tanórát igényel. Ha az órákra különböző napokon kerül sor, célszerű egy emlékeztetőt beépíteni.

A ráhangoló Activity játéknál a forma megválasztásánál igazodjunk a tanulócsoporthoz adottságaihoz és érdeklődéséhez. Ehhez két változatot dolgoztunk ki. Az A változatot azok számára javasoljuk, akik nehezebben szólalnak meg, a B változatot azoknak, akiknek nem erősségük a vizuális ábrázolás, a C változatot pedig azok számára ajánljuk, akiknek erőssége a szóbeli kommunikáció.

Két változatot javaslunk a modul feldolgozására. Az Activity utáni rész A és B változata nem kapcsolódik a társasjáték csoportbeosztásához. Az A változat a drámajátékokban járatosabb tanulócsoporthoz alkalmas.

A csoportok kialakításánál célszerű a véletlenszerű csoportalkotás. Fontos, hogy a szabályok betartásáról a tanulók ne csak olyan közegben szerezzenek tapasztalatot, amelyben közelálló társaikkal vannak együtt. A csoportok létrehozásához különböző mértani formákat (kör, háromszög, négyzet, téglalap, sokszög), különböző színű korongokat vagy eltérő iskolai eszközöket (ceruza, toll, radír, filctoll stb.) húznak ki a tanulók. Az azonos formával/színnel/tárggyal rendelkező diákok megkeresik egymást. Az is járható út, hogy a tanár a csoportok számának megfelelő mennyiségű színes képet szétvág ollóval, és az azonos kép darabkáit kihúzó tanulók képeznek egy-egy csoportot. Szerencsés, ha az így létrejött csoportok a foglalkozás során együtt maradnak.

A téma természetéből fakad, hogy hagyományos értékelésre nem kerül sor. Az értékelési mozzanat azonban megjelenik az egyes feladatoknál. Az összegzés betölti az értékelés funkcióját is. Az igazán lényeges folyamat azonban a tanulók fejében játszódik le, és a hatás feltételezhetően később mutatkozik meg. Itt csak a közösen végzett tevékenységről lehet visszajelzéseket adni. Mivel a szabályok témájára még több modul visszatér, nem jelenthet gondot, hogy itt csak egyes részproblémákról esik szó.

A modulhoz nem tartoznak mellékletek.